

U P P R O P

Nordiska Museets femtioårsdag

FEMTIO ÅR HAVA I DESSA DAGAR FÖRFLUTIT, sedan Artur Hazelius öppnade sitt museum, den skandinavisk-etnografiska samlingen, från 1880 kallad Nordiska Museet.

Vad Artur Hazelii livsverk, vad Nordiska Museet och Skansen betytt för svensk kulturhistorisk forskning, för svensk nationell väckelse inom en mängd olika områden, vetenskapens, hembygds-känslans, hemslöjdens o. a., därom behöver här icke ordas.

Säkerligen äro de många, som önska att på något sätt göra sitt till för att hugfästa detta femtiårsminne och bringa Artur Hazelius sitt tack icke blott genom att deltaga i den fest, som den 24 oktober kommer att äga rum i Nordiska Museet och på Skansen, utan på ett sätt som gäve ett mera varaktigt resultat.

Det har syns undertecknade, att detta icke kan ske bättre än genom att skänka ett stöd åt Nordiska Museet och dess mångsidiga strävanden. Och säkert är, att intet mera skulle hava glatt Artur Hazelius än bevis om offervillighet för hans skapelse: »Svenska folkets egendom».

Ett verksamhetsområde, där Nordiska Museets ekonomiska resurser ännu icke förmått räcka till i den grad som är önskvärd, är offentliggörandet av skrifter, vetenskapliga och populära, till spridande av kunskap om det oerhört rika material till svensk odlingshistoria, som finnes samlat inom museet och å Skansen.

Undertecknade tillåta sig därför föreslå insamling till bildandet av en fond, vars avkastning skall användas till bekostande av utgivning av dylika skrifter.

Bidrag, även av dem som blott hava en ringa penning att offra, gagna det behjärtansvärda syftet att åt Artur Hazelius resa ett

bestående äreminne till fromma för de strävanden, åt vilka han vigde sitt liv.

Bidrag torde tecknas å lista här nedan. Bidragsgivarna komma i början av år 1924 att kallas till ett sammanträde i Stockholm för att besluta om närmare bestämmelser för fondens förvaltning och tillgodogörande för det avsedda ändamålet.

Stockholm i oktober 1923.

C A R L

NILS AHN Lund Fil. doktor	NILS ALEXANDERSSON Justitieråd	OSCAR ALMGREN Professor, Upsala
JOH. AX. ALMQUIST T. f. riksarkivarie	CARL JULIUS ANRICK Svenska Turistföreningens sekreterare	GÖSTA BAGGE Professor vid Stockholms Högskola
KURT BELFRAGE Börsdirektör	VALDUS BENGTSON Kyrkoherde	B. J:SON BERGQVIST Generaldirektör
KARL J. BERGSTRÖM Landshövding. Örebro	HJALMAR BRANTING	FREDRIK BÖÖK Professor
ALLAN CEDERBORG Direktör, ordf. i Stockholms stadsfullmäktige	SAM CLASON Ecklesiastikminister	ISAK COLLIN Riksbibliotekarie
SIGURD CURMAN Riksantikvarie	S. DEHLGREN Chefredaktör för Dagens Nyheter	NILS EDÉN Landshövding
WILHELM ERICSON Redaktör för Stockholms Dagblad	JOHN FALK Landshövding, Kalmar	KARL-ERIK FORSSLUND Författare
OTTO VON FRIESEN Professor, Upsala	AUGUST HAHR Professor, Upsala	FRITJOF HAZELIUS Fil. dr, red. av Tidskrift för hembygdsvärd
ELI F. HECKSCHER Professor	BENGT HESSELMAN Professor, Upsala	HELGE AX:SON JOHNSON Hofjägmästare
HELMER KEY Chefredaktör för Svenska Dagbladet	J. KÄLLANDER Kyrkoherde	WILHELM LECHE Professor
P. E. LINDSTRÖM Överdirektör	CARL G. LAURIN	NILS LILIENBERG Justitieombudsman
GUSTAF LAGERCRANTZ Bankdirektör	ELIEL LÖFGREN Advokat	G. LEUFVÉN Direktör för Sveriges allm. lantbrukssällskap
NILS LITHBERG Professor	THORSTEN LAURIN Direktör	OSCAR LARSSON Borgarråd
J. A. LUNDELL Professor, Upsala	LEON. LJUNGLUND Chefredaktör för Nya Dagligt Allehanda	GUSTAF MÖLLER Redaktör: Socialdemokraten
WALTER MURRAY Landshövding, Västerås	AXEL MÖRNER Landshövding, Halmstad	MARTIN P:SON NILSSON Professor, Lund
	HELGE NELSON Professor, Lund	

KARL NORDLUND Förste folkskoleinspektör	ADOLF NOREEN Professor, Upsala	N. P. OLLÉN Huvudredaktör
SVEN PALME Direktör	OTTO PRINTZSKÖLD Riksmarskalk	ERLAND NORDENSKIÖLD Intend. vid Göteborgs museum
CARL ROSENBLAD Friherre, kommandant	JOHNNY ROOSVAL Professor i nordisk och jämförande konsthistoria	OLOF OLSSON Led. av riksd. första kammare
C. SVEDELIUS Rektor vid Högre Realläroverket på Norrmalm	KARL STARBÄCK Lektor	ERIK B. RINMAN Huvudred. för Stockholms tidn.
BERNHARD SALIN F. d. riksantikvarie	FRANS VON SCHÉELE Professor	L. REUTERSKIÖLD Landshövding, Nyköping
CARL SAHLIN Disponent	RICKARD SANDLER Fil. lic.	MAURITZ SAHLIN T. f. överståthållare
OSCAR VON SYDOW Landshövding, Göteborg	KNUT TENGDAHL Medlem av försäkringsrådet	PER EDVIN SKÖLD Ledamot av Riksdagens Andra Kammare
GUSTAF UPMARK Nordiska Museets styresman	BIRGER WEDBERG Justitieråd	FREDRIK STRÖM Redaktör
HJALMAR WIJK Handlande, Göteborg	JOHAN WIDÉN F. d. landshövding	CARL SWARTZ Universitetskansler
K. B. WIKLUND Professor, Upsala	ERNST TRYGGER Statsminister	E. WRANGEL Professor, Lund

För listor med ovanstående upprop eller för kupongkort (å 10 enkronor), vilka från Nordiska Museet utsändas, torde benäget redovisas under loppet av våren 1924 under adress: Hazelius-fonden, Nordiska Museet, Stockholm 14. Under samma adress kunna även nya listor och kort rekvireras.

Tjänstemännen vid Museet ha, för att i sin mån bidra till denna fond, dels anordnat uppförandet i museet av Olaus Petri »Tobiæ comedia», som spelades av studenter vid Stockholms Högskolas humanistiska avdelning, dels påbörjat en serie föreläsningar, »Hazelius-föreläsningarna», för att med dessa söka levandegöra och sprida överskådlig kännedom om olika grenar av museets samlingar eller verksamhet. Dessa föreläsningar beröra i allmänhet ämnen, som resp. föreläsare under någon längre tid ägnat ingående forskningar, men vilkas resultat först genom en möjliggjord publicering kunna bliva fruktbringande för de vida kretsar, som överhuvud intressera sig för svensk odling och dess historia.

TILL ANMÄLAN INSÄNDA BÖCKER.

- Från Byggnadstidningens förlag, Malmö:
100 Blad svensk byggnadskonst. 1. Malmö 1923.
- Från J. W. Cappelens forlag, Kristiania:
VISTED, K., Vor gamle bondekultur. Ny uppl. H. 1. Kristiania (1923).
- Från Eugen Diederichs Verlag, Jena:
Deutsch-Nordisches Jahrbuch für Kulturaustausch und Volkskunde 1923. Jena 1923.
- Från Framtidens bokförlag, Malmö:
TUFVESSON, THEODOR, I kärra och karet genom gångna tider. Malmö 1923.
- Från författarne:
ARILL, DAVID, Våra gamla. Västsvenska folkminnesföreningens småskrifter II. Uddevalla 1923.
HILLGREN, BROR, Min släkts historia. Stockholm 1923.
LÖW, G., Stora Mällösa i äldre tider. En bygdeskildring. Strängnäs 1922.
SANDBERG, H., Sång och arbetsglädje. Folkvisor och arbetssånger. Stockholm 1922.
- Från Göteborgs Jubileumsutställning:
FISCHER, E., Västsvenskt silver och västsvenska guldsmeder. Göteborg 1923.
- Från J. A. Lindblads förlag, Uppsala:
ALMGREN, O., Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden. 2:a omarbetade uppl. Stockholm 1923. (Föreningen Urds skrifter 1.)
- Från P. A. Norstedt & Söner:
HALFVARSSON, H., Från land och strand vid Ljunga älv. Berättelser om strid med björnar och andra underbara händelser. Stockholm 1923.
- Från Victor Pettersons Bokindustriaktiebolag:
NERMAN, BIRGER, Det forntida Stockholm. Stockholm 1922. (Föreningens för svensk kulturhistoria böcker Nr 3.)
- Från Redaktionen:
Tidskrift för konsthvetenskap, Lund. 1923—1924: 1—2.
- Från J. H. Schultz Forlagsboghandels A/B., Köbenhavn:
Færøske Melodier til danske Kæmpeviser, samlede og udgivne med historisk Indledning ved H. Thuren og H. Grüner-Nielsen. København 1923.
- Från S:t Ragnhilds gille, Söderköping:
ULANDER, H., Beskrivning av S:t Laurentii och S:t Drottens kyrkor i Söderköping. Med stöd av Söderköpings stad och S:t Ragnhilds gille utarbetad. Söderköping 1922.
- Från utgivaren:
Småländska Hembygdsböcker, utg. av N. Werner. Växjö 1922, 1923.
1. Urshults pastorats inbyggares seder av S. Krok år 1749.
2. Det gamla fylkeskonungariket Finnheden av B. A. Ennes år 1809.
3. Allmogens i Wästbo sinne, seder av J. Gaslander år 1774.
- Från Vitterhets akademien:
Fornvännen 1922: 4. 1923: 1—3.
- Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens handlingar. 3:e följden. D. 1: 1—4.
- Från Åhlén och Åkerlunds förlag:
FORSSLUND, K. E., Med Dalälven från källorna till havet. D. I: 10, 11. Stockholm 1923.